

לאדזער טאגבלאט

21-סער יארנאנג

28 listopada 1928 r

מיטוואך, מ'ז כסלו תרפ"ט

רעדאקציע אויף טרמינסטראסע 47 פיעטרייטשע 15
פאסטבאקס: פון רעדאקציע 47, פון פיעטרייטשע 47

שוידער ליכע מראגעדיע ביים ברעג ים

מיזענדער מענשען האבען פונדערווייטענס צוגעזעהן דעם מראגישען אונטערנאנג פון א שיה אויף איהר נישט געכאנט געבען קיין הילף.

אין נאשאל האבען די כוואליקס סעריניטעט די בולווארען אין די הונדערט יארן פונעם ברעג פונעם ים. (אשע) דער שטורם-ווינד האט זיך אריבערגעטרענען פון אסלאטיק אויפ'ן מיטלענדישן ים און הערשט מיט א געוואלדיגער קראפט אויף דער איג-זעל פיצילען. די הויקות זענען דארט זעהר גרויס. צום גליק זענען נאך ביי אירע נישט פרהאן, קען מענשליכע קרובות. ביי די ברעגעס פון סיציליען זענען צושטעלט געווארען 2 שיפען, די מאנשאפטן זענען גערעטעט געווארען.

די צאהל יודען איז האנסטאנטינא פאל
קאנסטאנטינאפאל (ימ"א) נאָפּאָל סך-הכל 46,628 יודען און נישט קיין די לעצטע אַפּוּציעלע סטאַטיסטיק וווּ מען האָט משער געווען 75 מיליאָן. שוין צופֿער וואַרען און קאָנסטאַנטאַ.

כריינהענדלער-פּעראַיאַן פּון די האַלעס-אָון מערס
אויף לאַדז, אַראַדאַוואַ 10.
מיטוואַך, דעם 12-טען דעצעמבער 2 אָוועד וועט אין לעקאַז פּון קלוינענדלער-פּעראַיאַן פּון די האַלעס און מערס, אַגרידאַוואַ 10, אַהאַפּער פּאַרזיץ פּון וואַל-קאַמפּאַר צו דער האַנדעלס-קאַמפּאַר פּאַרזיץ.
א וואהל = פּערוואַלונג
פּאַרזיץ-פּערוואַלונג: וואַל פּון אַ ראַט-מיטגליד צו דער האַנדעלס-קאַמפּאַר. די פּערוואַלונג.

הכחשה.
אין צושטעלונג מיט דער דינסטאג-דינער נאָזיץ, וואָס איז געווען פּער-פּענטיקט אין לעדער טאַגעבאַט, אַז עסליכע מיטגלידער פּון, שומרי שבת האָבען געטראָגען די יאָסקע פּון משה וועבער אין געשטיינדי דוואַר אָפּן מרשטאָג נאָך ליכט-צינדען און דער אינהאַבער איז געשטאַנען אין דער יאָסקע און געאַרבעט, ערקלער איך, אַז דאָס איז שוין נאָך, דער בעסטער סימן איז, אַז איך האָב געדאַרענט מרשטאָג מנחה פּון אַשרי קען מיט מנין, אויף וועלכען כּיפּען אָנגעבען פּרות. ס'איז איבערי צוצוגעבען, אַז אַלע לעדער יודען און חוץ מיטע טונאים קענען מיך אַלס מחלל-שבת'ליק זיין.
פּון די פּערוואַלונג, וועלכע האָבען מיך בלאַמירט מיט דעם אויפגעטרעטענען טען נאָטיץ פּערלאַנג איך אַנאַוימקלערונג ביי דעם 12-טען דעצעמבער, אין געגענט פּאַל געב איך דאָס ענין איבער אין געריכט.
משה וועבער
נאַשטשיני די וואַר.

די פּערוואַלונג פּון הויז-פּערוואַלער-פּעראַיאַן
פּאַכט בעקענט, אַז דאָס עהרן-געריכט, וואָס איז פּאַרזיץ-קעמפּער ד. 12. נאָו. צווישן די ה"ה ישראָל עדעליסט,
פּאַרזיץ-פּערוואַלער פּון הויז פּאַרזיץ-קעמפּער 25 און די פּאַרזיץ-קעמפּער פּון קוה-בעניצער-פּערי אַינן האָט נאָכן אויסגעווען פּון די פּעראַיאַנטערעטע פּערוואַלונג בעשלאָסען צוליב דעם, וואָס די ישראָל עדעליסט איז געווען מאַטעריעל פּעראַיאַנטערעטער; הויז דעם אַרום-פּאַרזיץ פּון עקסמיטע פּון דעם שייבעל פּאַרזיץ-קעמפּער 25, אין וועלכען עס ווערט געוואַרענט שוין אַנטיגע יאָהר, און צוליב דעם מיטהעלען פּון אַרום-פּאַרזיץ די אונטערנעמעלע עקסמיטע הערט ער (ישראָל עדעליסט) אויסגעשלאָסען פּון פּעראַיאַן, און דאָס בעשלאָס פּערוואַלונג פּון דער טאַג-פּאַרזיץ.
די פּערוואַלונג פּון הויז-פּערוואַלער-פּעראַיאַן.

מ'דריט, (ס) אין שפּאַניען האָט דער שטורם אָנגעמאַכט זעהר גרויסע הויקות. אין סאַן-סעבאַסטיאַן איז פּאַרזיץ-קעמפּער אַ צוואַנציגסטן פּון 2 שיפען, אַינן שיה איז דערטרונקען געוואָרען מיט דער מאַנשאַפט.
9 און 10, (ס) אַ גרויסע צאַהל שיפען אויפ'ן אַטלאַנטישן אָקעאַן שיקען אַרויס געפּאַהר-שיגנאַלען.
11 י. (ס) אין די צענטראַלע פּאַרזיץ-פּון אישאַליען האָט געכטען געווען אַ שרעקליכער שטורם-ווינד. נעמען מעסינג זענען אינגעפּאַלען אַ גרויסע צאַהל הונדערט קטליכע מענשען זענען דער'הרגעט געוואָרען. נעמען מיליאָנען האָבען די כוואליקס אַרויסגעשפּרעכט 2 זעלע-שיפען אויפ'ן ברעג.

איכטונג, שאכטעל-מאכיר-מייסטער!
היינט, מיטוואך, ד. 28. נאָו. 8 אין אָוועד קומט פּאַר אין לעקאַז פּון צענטראַלען האַנדלער-פּערוואַלונג (פּאַרזיץ-קעמפּער 4)
א אַרבעטליכע פּערוואַלונג
אויף דער מאַן-אַרבעט: וואַל פּון אַ פּערוואַלונג. בעה: די מיטגלידער, וועלכע וועלען נישט קומען, וועט זיין אַ בעזינג, אַז זיי זענען געווען די אַקטיוע, וואָס מיר ווילען אַרום-פּאַרזיץ. די פּערוואַלונג.

צערלין (ס) וואָנט פּון האַלענדישען ברעג איז דערטרונקען געוואָרען די אישאַליענישע שיה, סאַלענטאָ. די שיה איז אונטערגעגאַנגען מיט דער גאַנצער מאַנשאַפט פּון 26 פּערוואַן. עסליכע טויזנטער מענשען וואָס זענען געשטאַנען בעים ברעג זענען געווען עדות פּון דער שוידערליכע קאַטאַסטראָפּע. מיט שרעק און שטויבען די מענשען געווען, ווי די שיה, וואָס געפינט זיך אינגאַנצען 14 קילאָמעטער פּון ברעג ראַנגעלט זיך מיט די צעוילדעוועטע כוואליקס. זיי האָבען געזעהן, ווי די מאַטראָווען זענען אַרויף אויף די מאַשען און געבעטען הילף. צו-ליב'ן שרעקליכען שטורם-ווינד האָט מען זיי אָפּער נישט געקענט העלפען. פּון ברעג האָט מען אַרויסגעשיקט 3 אַפּאַרעלאַנען, וועלכע האָבען געהאַט די אויפגאַב צו פּערבונדען מיט איזענען קעמפּער די שיה מיט'ן ברעג. דאָס האָט זיך זיי אָפּער נישט אַנגעגעבען. די מענשען אויפ'ן ברעג האָבען מיט זייערע אויגען געמוט צוזעהן ווי די שיה זיכט, וואָס אַמאָל טיפּער, ביי זיי איז אינגאַנצען אַרבעט אונטערגעגאַנגען און צוואַסען מיט איהר אַלע מאַטראָווען.
פּאַרזיץ (אשע) די געוואלדיגע שטורם-ווינדען, וואָס געוועזען איבער גאַנץ מערב-אייראָפּע, האָבען אין מראַנקריץ צושטערט די פּאַרזיץ-פּערוואַלונג פּאַרזיץ-פּערוואַלונג און מאַריו-ברעסט.
אין פּעליציען זענען די הויקות זעהר גרויס, די הויפט-באַסען אין אַסטענדע אין בלאַנסעבערג שטעהן אונטער'ן וואַסער. מיל הונדערט זענען אינגעפּאַלען. אין האַלאַנד זענען אומגעקומען 42 מאַן. עסליכע שיפען בעטען הילף.
פּאַרזיץ (ס) די שטורם-ווינדען אויפ'ן אַטלאַנטישן אָקעאַן פּערשטאַרקען זיך און שרעקען זיך אריבער מיט אַ געוואלדיגער קראַפט איבער די ברעג-זענער.

נאָך קורצע און שווערע לידען איז געשטאַרבען אין קלענער פּון 74 יאָהר מען ליבער מאַן, אונזער טייערער און נישט-פּאַרזיץ-קעמפּער פּאַטער, שוויגער-פּאַטער, גרויס-פּאַטער, ברודער און אָנקעל.
נ"ע דוד יוסף ב"ר חיים פּערעל
שלמה ז"ל
געוועזענער אַנגעזעהענער אַנגליע-היינער פּוהר פּון לאַדז.
די לויב קומט פּאַר היינט, מיטוואך, דעם 28-טען נאָוועמבער 1928, אַ 1,80 אַ זענער נאָכט. פּון מוויקל-הויז פּולנאַנא 5, וועגען וואָס עס טעלען מיט די אין טיפּען טרויער.
פּער פּליבענע פּאַמיליע.

Dr. Wołkowyski
צעניעלניאָנא 25
סעלעסאָן 20-87
ספּעציאַל-אַרצט פּאַר הוימ-ווענערישע קראַנק-היימען און מענער-שוועבע, אַלע-אַרט אַנאַליזען בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַלען.
נעמט אָן פּון 8-10, 12-2 און 4-8 אָוועד. בעווענדער וואַרעט-זאַל פּאַר פּאַרזיץ.

Dr. med. J. LUBICZ
ORTOPEDA
גראַנסקאַ 28, מעל. 41-46
ספּעציאַליסט פּון בענער און געלענק-קראַנקעכטען
:—: פּאַרזיץ-פּערוואַלונג פּון פּליבענע און גלידער. :—:
אייגענע פּראַבאָווע
פּון זעסליכע צענטראַלישע אַפּאַרטען: ווי קלענדיק-גענען פּאַטענט, קינסטליכע מיט, אַרשאַפּערישע גאַרעטען פּון א. ז. ו. נעמט אָן פּון 7-5

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ „EUROPA”
אַפּטיילונג אין לאַדז Sp. Akc. w Warszawie
האַט דעם כבוד בעקאַנטצומאַכען אַז פּון 20. נאוועמבער ד.ה. איז דאָס בייורא איבערגעטראָגען געוואָרען אויף
ul. 6-go Sierpnia (Benedykta) 4 l-sze p. front

med. Dr. Ludwik Rapeport
P. Narutowicza 25 (וויפּלין) Tel. 44-1
ספּעציאַליסט פּאַר נירען-בלאַז-און האַרן-טראַנספּאָרטימען

Dr. med. Z. Datyner
נעציאַליסט פּאַר נירען-בלאַז און אַרוי-סירינטס (בירוקער פּליבויקע) P. Narutowicza 11
Tel. 48-85.
נעמט אָן פּון 8 ביז 10 פּרייה, און 6-8 אָנזענד.

נוצט אויף די געלעגנהייט !!
פּון 26-טען נאוועמבער ביז 5-טען דעצעמבער פּערקויף איה צו ספּעציעל שפּאַט ביליגע פּרייזען
50 — אַרטיקלען — פּראַצ. האַסמעטישע פּון 15 — 30% אונטערן פּרייז
צעמערקונג: יעדער קויפּער בעקומט גראַמיס אַ פּלאַקאָן עכט קעליניש-וואַסער Johann Marja Farina און אַ מובע צאהו-פּאַסמאַ CHLORODONT
S. BUCHWEITZ, Piotrkowska 22 Tel. 31-43 i 59-67
פּערסומעריע

לאדנער טאגעבלאט

דער דערזעטער נאמען פון 6 ביו 7 אין וועג. נישט געשטעלט פארוואקסענע ווערן נישט צוויקוינטיקט.
Lodzer Tageblatt, Koddz, Piotrkowska 16, Skrz. post. 16. פריש: 47. טעלעפאן: פון דערזעטער 57. אדמיניסטראציע 47.

די ווענדונג אויף רעכטס פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג

(8 בריק פון לאנדאן) — פון וויליאם צווערמאן.

פון דעם גרויסן גענעראל-שטרעק אין ענגלאנד מיט איבער צוויי יאהר צו-ריק האט זיך די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג פערקירטעט אויפ'ן וועג רעכטס און זי האלט אן אפצו-קומען ביז היינטיגע טאג.

די דאזיגע ערשיינונג איז פאר זיך אפילו פארקאמערטליכע ענגלישע ארבייטער-פעווערונג אין גענעראל-שטרעק אין ענגלאנד פון. די ארבייטער האבען פערלירט נישט נאר די פאדערונגען, וועלכע זיי האבען דאן ארויסגעשטעלט, נאר אויך פיל פון זייערע פאדערונגען רעכטס און פרויוועליגעס. די לאגע פון די ענגלישע ארבייטער איז איצט קאמפליקאט און רעכטליך פריער ווי ווען עס איז אין אדרעס פערנעטע צווישן די ארבייטער פערשטאנד און די ארבייטער-פעווערונג. די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג. די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג.

און האט ארויסגעזען, אין אלגעמיין, אז לעבעדיקייט און קראפט, וועלכע אמאל זענען געווען פאר די ענגלישע ארבייטער, זענען נישט פארהאן און רעוואלוציאנער פערשטאנד איצט נישט פארהאן. די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג.

די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג. די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג.

די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג. די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג.

איינענע יודען מען שראגען, פרעמדע-נישט

סע פון לינקע פארטייען פונם אונגאריש-פארן אמעריקאנער ווישען סמווערעם. וועלכער איז פער-וואונדערט געווארען פון אונגארישע כוליאנעס.

סענסאציאנעלע ערמערונג פון יודישען רעפוטאט, בעלא פאביא.

— נישט נאר פאצאליטישע און יודישע אפילו נאר אויך די רעפוטאט פון דעם אמעריקאנער יודישען פארטייען פונם אונגאריש-פארן אמעריקאנער ווישען סמווערעם. וועלכער איז פער-וואונדערט געווארען פון אונגארישע כוליאנעס.

די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג. די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג.

די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג. די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג.

די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג. די ענגלישע ארבייטער-פעווערונג איז דער רעוואלוציאנער פערשטאנד פון דער ענגלישער ארבייטער-פעווערונג.

דער איצטיגער קריזיס אין מאדיעט-רוסלאנד

די גאנצע פרעסע איז לעצטענס פול מיט אלאמיראנדען יודיעות וועגען קא-מאטראפאלען מצב אין סאוויעט-רוסלאנד. וועלכע פערשטערנדליך, אז מ'דארף די דאזיגע יודיעות נישט נאכמען פאר הונדערט פראצענט ריכטיגע, אפער, אז סאוו-יעט-רוסלאנד לעבט איצט איבער א שווערער קריזיס, שווערער היי אפע קריזיס, וועלכע די קאמוניסטישע האבען אדורכגעמאכט אין משך פון ווער 11-יארהערדיגע העראפאט, איז א פאקט. דער קריזיס איז א פאליטישער, א פאליטישער און קאמפלי-קאטער, א פאליטישער און א פאליטישער.

וויכטיג ה"ה פריזיערס!

איך קעמפלע א ריכטען און איסוואהל פון:
סעניש פלומע-וואסער נור 3.20 א קילא
וועלשעמאר פון 1.40
בריליאנטן פון 3.40
פראנצויזישער לאקר 45 פראצענט א דעקא

איך בעוין אויך א גרויסען אויסוואהל פון ראז-מעסערס, פלאמיי און שטאהל-וואקע ווי אויך אלערליי ראז-ווערן צו סאפריס-פריזען מיט אכטונג פערלומערע

J. DRUKIER, Zawadzka 11
טעל. 75-92

בעמ: פאר ענגראפישען-געקארטער ראבאט און גיטטיגע בעדינגונגען

אייגענע יודען מעג מצו שלאגען, פרעמדע-נישט

(ענדע פון זעט 3.)

כסן. האט ער האט אין הינטער 1926 אפגעלאסען אין זיין לאקאל א תוכחה אונדזער מאר פילאנטראפישע זונדקען, בעת וועלכען די, ערוואכענע מאדיקערן האבען אריבערגעפארען אין דער פילער-ליכער פערזאנלעכע און האט צום סוף, בעט און דער'הרגעט עלף יודישע פרוי-ון און מעדלאך.

די רייטע פרינצעסין

(ענדע פון זעט 4.)

וואסער אין, קיימאטאק'ס שטיבל האט מען בעלד געטונען אונדזערע, אנ'על-פערע פרוי' וועלכע איז געווען אונזער פון טויזנטער זענען דעמאלט אלע דריט-זו טון די דאזיגע ארבעט, אזוי אויס-געוואונדערט זענען דעמאלט אלע דריט-געווען, די פיר דייטשע קינדערלעך, וועלכע, קיימאטאק' האט אויסגעהאלטען אין איהר שטיבל, זענען איבערגעגעבען געווארען צו דער ערשטער גווער-קינד-ארגאניזאציע, די קינדערלעך האבען, פער-שטעטש ויך, ביטער געווינט, ווען זיי האבען געדארפט זיך שווערן מיט, קיי-יאטאק' און מיט איהר שטיבל, אבער קיימאטאק' איז פיל נויטיגער געווען אין דער רעליג'אריאזע, אונדזער ביים קאכען קעסלען וואסער, עס איז דעמאלט

מיל' אריין. און ווען ער האט נישט געוואלט עסען, און איהר געזונט איז ער קען נישט אראפשיינגען א ביסען, ווען אזוי פיל מענטשן ארום געהען ארום פערשטאכט פון הונגער, - האט זי איהם געזעטקערט, אז אויב ער זאל קראנק ווערען, וועלען נאך מעהר מענטשן אויס-גען פון הונגער.

מ'זעט ברוצער האט, קענטיג, שוין דע-מאלט זי ליב געהאט און, מיט דער צייט האט איר זי איהם ליב געקומען - אמשר, אומפשוואסטויג, אין אונזער-געטע, און האט ער איהר פארגעשלינגען, אז זיי זאלען אריבערגעפון אין הונד-טע פארמאליטעטען, אונטערשריבען די נוי-טיגע דאקומענטען און זיך ערקלערען פאר געזעצליך פערזענלעך.

ווען איהר געהט אריבער די גאס, קוקט מיט אפגע איבער; איהר קענט מ'הייערען אונטער קאל-קע, אדער גער געשיקען דעם טויט-הייט זיך, מען זאל איר נישט איבערמאחרען!

פאר אלע אודוירען Alborik איז די בעסטע אראמאטישע הייליכע זייע

Zjednoczone Fabryki Maszyn "UNIA" dawn. G. Blumwe i Syn, Sp. Akc. BYDGOSZCZ-WILCZAK

פארלאן מעטרא מוזיק קא. נוי-יאריאן נאך וואס דערשיינען מיכל געלבארט צעו ליידער

ווער ס'האט רוישישע פאייסען און באיסק-אפרינאציעס

לייב פריימאנע א. נ. י. אייזנשלאס מאדערניזאציע

Langjahriger, erfahrener Webmeister und Dessinafeur Specialist für Kamgarne

10 יערהריגען יופילעאום פון צענטראלען כוחרים-און פאבריקאנטען-פערבאנדר אויף לאדזער וואסוואדזשואו (סעמירקאווער 10)

לויזוילעם זאפעזפייזשעניעס אויף וועסלען

8 טוינג! לאדזער טאגעבלאט

אל תהייל פום מז' בי לא תדע מה ילד יום לייב נישט אפ אויף מארען

אלמאנאך (פראקט-אויסגאבע) אונזער דער רעדאקציע פון א. אבערושאנעק

מעכאנישע שלאסעריי און שווימערען J. Reder, Łódź

פירישע שפראך ווערט ערלערנט גרינדליך דורך א קורסער צייט

שייבען עהן אוי שנעל זענען אויס דער בערימטער האליראם ל. בערמאן

די ענמפלעקונג פון דעם גרויסען שאמען פון היים יצחק בוננין

ד'ר'ר עתו פועלי ארץ-ישראל תל-אביב ת. ד. 199

הייזער פערזאנלעכע פערזאנלעכע פערזאנלעכע

וויכטיג פאר דאמע! פאר 250- די פלעטעס היטע איבער-ארבייטע איר אויף געזעצליך